

E-arşiv fatura düzenleyip yanında YN ÖKC bilgi fişi verme zorunluluğunun bulunup bulunmadığı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN
Özelge no	11395140-105[VUK-1-20911]-974302
Tarih	02.11.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20911]-974302

02.11.2018

Konu : E-arşiv fatura düzenleyip yanında YN ÖKC bilgi fişi verme zorunluluğunun bulunup bulunmadığı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; e-Arşiv fatura uygulamasına geçtiğiniz ve mağazalarınızda YN ÖKC kullandığınızdan dolayı tüm satışlarınızda ÖKC fişi düzenlediğiniz, bilgisayardaki muhasebe satışın stok ve ödeme bilgileri girilerek bu bilgiler ÖKC'ye GMP-3 yazılımı aracılığı ile iletildiği ve ÖKC'de oluşan fiş ve pos slibi bastırılıp müşteriye teslim edildiği; ancak bu süreçte sürekli olarak program ve ÖKC'de donma, bilgilerin kaybolması, eksik yada hatalı gitmesi, pos slibi alındığı halde bankaya böyle bir çekimin ulaşmaması, ÖKC' nin aşırı ısınması ve pillerinin şişmesi gibi problemlerin yaşandığı; bu nedenle nakit ve kredi kartlı tüm satışlarınızda, satış anında e-arşiv fatura düzenleyip kağıt çıktısının verilmesi şartıyla YN ÖKC bilgi fişi verme zorunluluğunuzun bulunup bulunmadığı, YN ÖKC'ye entegre olmayan klasik pos cihazı kullanmanızda bir sakınca bulunup bulunmadığı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde "*Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. *Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,*
2. *Serbest meslek erbabına,*
3. *Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara,*
4. *Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,*
5. *Vergiden muaf esnafa,*

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler. Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (01/01/2018 tarihinden geçerli olmak üzere) 1000 TL' yi geçmesi veya bedeli 1000 TL' den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmü bulunmaktadır.

426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 2 nci bölümünde "*...satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6/12/1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti getirilmiştir."* denilmektedir.

Anılan Genel Tebliğin 488 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 1 inci maddesi ile yapılan değişiklikle esas itibarıyla;

EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC kullanım zorunluluğu 1/10/2013 tarihinden itibaren başlayan faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullanan mükellefler ile yol kenarı otopark hizmeti veren mükellefler dışında kalan mükelleflerin, yeni nesil ödeme kaydedici cihaz kullanım mecburiyeti, 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazların mali hafızalarının dolduğu veya mali hafıza değişimini gerektiren durumun olduğu tarihten itibaren 30 gün (kalkınmada öncelikli yörelerde 60 gün) içinde başlayacağı ve dileyen mükelleflerin bu tarihten önce de Bakanlıkça onaylanmış yeni nesil ödeme kaydedici cihazları olarak kullanabileceği,

Mükelleflerin, 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazlarını mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren durumun olduğu tarihe kadar kullanabileceği, mali hafızaları dolan veya mali hafıza değişimini gerektiren bir halin ortaya çıkması halinde eski nesil ödeme kaydedici cihazlara yeni malî hafıza takılmayacağı, cihazın Bakanlıkça

yayımlanan Genel Tebliğlerde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde hurdaya ayrılacağı ve cihazı hurdaya ayrılan mükelleflerin yeni nesil ödeme kaydedici cihazları almak suretiyle yükümlülüklerini yerine getireceği,

belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin "Tüm satışlarında e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura düzenleyen mükelleflerin ÖKC kullanım muafiyeti" başlıklı 6. maddesinde belirlenen işletme büyüklüğü ölçüleri ile ödeme kaydedici cihaz veya fatura düzenleyen sistem sayısı koşullarını sağlamak şartıyla dilekçe ile anılan tebliğde belirlenen şartları sağladığını gösteren tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte, gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine (merkez vergi dairesi) yazılı olarak başvuruda bulunan mükelleflere ÖKC kullanma muafiyeti getirilmiştir.

Ayrıca, 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin "Harici donanım ve yazılımların ÖKC'lerle bağlantılı çalışma esasları" başlıklı 8. Maddesinde;

"(1) Basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'lere, banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının, doğrudan kablo ile bağlantı haricindeki bağlantılarında (YN ÖKC'ye GMP-3 ile bağlantısı yapılan bilgisayar sistemlerine yapılan kablolu bağlantılarda) EFT-POS cihazlarının ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı bir yapıda kullanılmasının (satış işleminin ÖKC'den başlatılıp, tahsil edilecek tutarın EFTPOS cihazına ÖKC'den otomatik olarak gönderilmesi ve satış işleminin ÖKC'den sonlandırılması) ve ÖKC'den bütünleşik fiş üretilmesinin (müşteri slip bilgisinin fiş içeriğinde yer alacak şekilde) ÖKC üreticilerinin sorumluluğunda sağlanması şartıyla; EFT-POS cihazı ile YN ÖKC arasındaki iletişimin "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC-Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanına göre gerçekleştirilmesi zorunluluğu bulunmamakta olup, banka vb. kuruluşlar ile ÖKC firmaları tarafından belirlenen serbest bir iletişim protokolünün de kullanılması mümkün bulunmaktadır. Ancak, basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'lere yapılacak doğrudan kablolu EFT-POS cihazı bağlantılarında, GMP-3 dokümanına göre hareket edilmeye devam edilecektir. Basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'leri kullanan mükelleflerin, bu cihazlara haricen bağlantısı gereken (doğrudan ÖKC'ye veya GMP-3 dokümanına göre ÖKC ile bağlantısı yapılan bilgisayar sistemlerine kablo ile bağlanan) banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarını, ÖKC'lerle entegre ve bağlantılı bir yapıda (satış işleminin ÖKC'den başlatılıp, tahsil edilecek tutarın EFT-POS cihazına ÖKC'den otomatik olarak gönderilmesi ve satış işleminin ÖKC'den sonlandırılması) ve ÖKC'den bütünleşik fiş üretilmek şeklinde (müşteri slip bilgisinin fiş içeriğinde yer alacak şekilde) kullanmaları zorunludur. Bu fıkra göre, basit/bilgisayar bağlantılı YN ÖKC'lere haricen bağlanacak banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarının ÖKC'lerle bağlantısının yapılmasında sorumluluk ÖKC üreticisi firmalarda olmakla birlikte; söz konusu EFT-POS cihazlarına ilişkin saha servislik hizmetlerinin (EFT-POS cihazının tamiri, bakımı, yazılımının güncellenmesi vb. hizmetler) EFT-POS cihazının ait olduğu banka vb. kuruluşlar tarafından da gerçekleştirilmesi mümkün bulunmaktadır..."

denilmektedir.

YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen perakende nitelikli mal teslimi veya hizmet ifalarında; ÖKC'lerden ÖKC fişleri haricinde "BİLGİ FİŞLERİ" nin düzenleneceği durumların ve bilgi fişlerinin düzenlenmesi sırasında uyulması gereken usul ve esasların belirlendiği, Başkanlığımız internet sitesinde de yayınlanmış olan "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz"unun "*Faturalı Satışlara İlişkin Olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Düzenlenecek Bilgi Fişleri* " başlıklı 9.1. bölümünde faturalı satışlara ilişkin bilgi fişleri hakkında gerekli açıklamalar yer almaktadır.

YN ÖKC'lerde bulunması gereken asgari standartları belirlemek amacıyla hazırlanmış olan Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlar Teknik Kılavuzları TK-1 ve TK-2'nin "*Harici EFT-POS/PinPad Uyumlu*" başlıklı 16. bölümünde ise;

"Yeni Nesil ÖKC' ler, harici EFT-POS veya PinPad cihazlara ile GMP-3 (ÖKC-Harici Donanım Yazılım Haberleşme Protokolü) dokümanına göre çalışacaktır. Yeni Nesil ÖKC'lerle harici EFT-POS/PinPad arasındaki haberleşme daima Yeni Nesil ÖKC' den başlayıp Yeni Nesil ÖKC' de bitecektir.

....

b) Perakende satışlarda, bedelin kredi kartı, banka kartı vb. kartlarla ödenmesi halinde fiş toplam tutarı, Yeni Nesil ÖKC'lerden kartın okutulduğu EFT-POS/PinPad cihazına otomatik olarak gönderilecektir.

c) EFT-POS /PinPad cihazı bankadan provizyon aldıktan sonra provizyon bilgisini, Yeni Nesil ÖKC'lere gönderecek ve Yeni Nesil ÖKC'ler, satış fişini otomatik olarak düzenleyecektir.

d) Yeni Nesil ÖKC'lere bağlı fatura yazıcılarının kullanılması halinde de EFT-POS cihazı ile bu yazıcıların Yeni Nesil ÖKC'ler ile uyumlu çalışması gerekmektedir.

ÖKC'ler kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen ve fatura ile belgelendirilmesi gereken satışlar için ÖKC'lerde kayıt oluşturulması, ÖKC'lerden bir "Bilgi Fişi" düzenlenmesi ve Bilgi Fişi'nin alıcıya verilmesi gerekmektedir. Kaydın oluşturulması ve Bilgi Fişi'nin ihtiva etmesi gereken bilgiler GMP-TK1 dokümanında açıklanmıştır."

denilmektedir.

Diğer taraftan, YN ÖKC uygulaması kapsamında Gelir İdaresi Başkanlığınca internet sitesinde yayınlanmış bulunan "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanında; YN ÖKC'lere harici olarak bağlanacak cihazlar ile uygulama yazılımlarının; güvenli haberleşme kuralları, iletişim prensipleri ve temel işlem adımları açıklanmış bulunmaktadır. Söz konusu doküman ve ilgili diğer teknik kılavuzlara göre; perakende mal ve hizmet satışlarına ait mali işlemlerin YN

ÖKC tarafından başlatılacağı, kayıt altına alınacağı ve işlemlerin YN ÖKC'de sonlandırılacağı belirtilmiştir. Bu temel neden ile; perakende satış uygulamalarında kullanılan YN ÖKC'ler ve perakende satış işlemlerinin gerçekleştirilmesinde kullanılan harici sistemlere ait donanım veya yazılımların (bilgisayar sistemleri ile satış uygulama yazılımlarının), ilgili teknik dokümanda (GMP-3) belirtilen güvenli eşleştirme esasları dikkate alınarak, YN ÖKC ile uyumlu hale getirilerek, entegre ve bağlantılı yapıda kullanılmaları gerekmektedir. Bu suretle perakende satış işlemlerinin gerçekleştirilmesinde kullanılan harici donanım ve yazılım sistemlerinde gerçekleştirilen işlemlerin YN ÖKC ile entegre ve bağlantılı olması ve YN ÖKC den bağımsız olarak çalıştırılmaması amaçlanmaktadır. Bu nedenlerle, GMP-3 yazılımı ile ilgili teknik sorunların yaşanması; perakende mal satışınız ve hizmet ifalarınız ile ilgili olarak yapacağınız tahsilatlarda EFT-POS özellikli YN ÖKC veya Basit/Bilgisayar Bağlantılı YN ÖKC ile GMP-3' e uygun olarak eşleştirilmiş banka POS larını kullanma zorunluluğunuzu ortadan kaldırmamakla birlikte banka POS cihazlarını YN ÖKC' lerden bağımsız bir şekilde tahsilat amaçlı olarak da kullanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde; 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde belirtilen ÖKC kullanımından muafiyet koşullarının sağlanmadığı sürece; e-Fatura ve/veya e-Arşiv Fatura ile belgelendirilen perakende mal ve hizmet satışlarında mağazalarınızda ödeme yapılıp belge düzenlenmesi gereken her satış veya hizmet ifasının gerçekleştiği noktalarda ayrı ayrı olmak üzere yeni nesil ödeme kaydedici cihazları (faaliyetinizin niteliğini göz önünde bulundurarak bünyesinde POS altyapısını da barındıran EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC ya da banka POS cihazlarının haricen bağlanabildiği Basit/Bilgisayar Bağlantılı mahiyetteki yeni nesil ödeme kaydedici cihazları) kullanmanız ve fatura ile belgelendirilen satışlarınızda fatura belgesi ile birlikte yeni nesil ÖKC'den "*Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz*" da belirtildiği şekilde bilgi fişleri düzenlemeniz gerekmektedir. Ancak, 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin 6 ncı maddesinde belirtilen ÖKC kullanımından muafiyet koşullarının sağlanması halinde ise faaliyetlerinizde ÖKC kullanım zorunluluğu sona ereceğinden harici banka POS cihazlarını banka vb. kuruluşlara ait tahsilat işlemlerinde kullanmanız mümkün olabilecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026